

ERIARVAMUS KUUSALU VALLAVOLIKOGU REVISJONIKOMISJONI AKTILE
„Kuusalu Vallavalitsuse jooksvate kulude monitoorimine perioodil jaanuar-märts 2019“

1. Aktis on esitamata järgmised revideerimise (tulemuse) seisukohalt olulised asjaolud:
 - 1.1. Kes olid revideerijad ja millega konkreetne revideerija revisjoni käigus tegeles?
 - 1.2. Milliste õigusaktidega on revideeritav valdkond reguleeritud?
 - 1.3. Millist metoodikat revisjoni läbiviimisel kasutati?
 - 1.4. Mitut kontokannet revisjoni ajavahemik kasutab? Mitut neist uuriti põhjalikumalt? Mis olid valikukriteeriumid?
 - 1.5. Millised küsimused revideerideeritava(te)le revisjoni käigus esitati? Millised vastused saadi? – Küsimused/vastused peaksid olema akti lahutamatuks lisaks
2. Allakirjutanu ei saa nõustuda järgmiste akti punktis „2. Tuvastatud asjaolud“ esitatud väidetega:
 - 2.1. Akti p.2.1: *„Seetõttu jääb revisjonikomisjonile arusaamatuks, miks eelnimetatud pangakontosid aktiivsena hoitakse“*
Kui revideerimise läbiviijad oleks vallavalitsuse ametnike käest küsinud, miks on vaja vallal hoida nii mitut pangakontot, küllap oleks siis ka vastav selgitus saadud. Taoliselt tähelepanekut sõnastades näitab akti koostaja enda asjatundmatust.
 - 2.2. Akti p.2.2 ja 2.3 sõnastuses rõhutatud, et *„ühtegi kirjalikku kokkulepet ... finantseerimiseks sõlmitud ei ole“*
Millisele õigusaktile tugineb akti koostaja, kui viitab kirjaliku kokkuleppe vajadusele teenuste (ja miks mitte ka kaupade tellimisel)? Võlaõigusseadus (§11) võrdsustab suulise ja kirjaliku (või ka muus vormis sõlmitud lepingu).
3. Allakirjutanu ei saa nõustuda akti punktis „3. Revisjonikomisjoni seisukoht“ esitatud seisukohtadega:
 - 3.1. Akti p.3.1: *„Revisjonikomisjon on seisukohal, et esitatud arve ja akti alusel pole võimalik kontrollida eelarve vahendite kasutamise otstarbekust, säästlikkust ja tõhusust.“*
Allakirjutanu on seisukohal, et nimetatut polegi võimalik ilma paikvaatlust teostamata hinnata. Püüd anda hinnangut, kas tellitud teenus (teede karestamine) oli vajalik ja milline oli selle tõhusus pelgalt paberite põhjal ei ole asjatundlik ega objektiivne.
 - 3.2. Akti p.3.1: *„Lisaks peab revisjonikomisjon kahetsusväärseks olukorda, kus 10 500 euro suurune kulu teostatakse vallavalitsuses ametniku suulise tellimuse alusel...“*
Rõhutan veelkord: võlaõigusseadus (§11) võrdsustab suulise ja kirjaliku (või ka muus vormis sõlmitud lepingu) ning tellitud tööde puhul ei olnud tegemist millegi tavapäratu või ainulaadsega.
Valla majandusspetsialisti pädevuses on teehooldega seotud tööde tellimine. Kui olukord (libedad teed) vajab kiiret sekkumist, ei ole mõistlik ega ka võimalik hakata küsima hinnapakumisi ja neid omavahel võrdlema – sellega põhjustataks vallaelanikele suuri ebamugavusi.
Kuusalu Veod on Kuusalu valla pikaajaline ja usaldusväärne partner, on igati loogiline, et vastavat valdkonda kureeriv ametnik lahendab probleemi operatiivselt, teades samal ajal, et saadav teenus on piisava kvaliteediga.
 - 3.3. Akti p.3.2: *„Seega on teostatud makse alusetu ja kuulub tagasinõudmisele“* (koguni kahel korral)
Makse alusetuks kuulutamine peab olema tõendatav seaduse vm õiguslikku kaalu omava aktiga (näiteks leping välistab antud teenuste eest arve esitamise) põhjendatud.
Praegusel juhul on tegemist akti koostaja arvamusega, mitte õiguslikul alusel tugineva seisukohaga, mille esitamine aktis on kohatu. Fakt on, et vallavalitsuse ametniku suulise tellimuse põhjal tööd teostati ja nende teostamine oli tellitud valla(valitsuse) huvides. Nii Keskväljak 2 varemete lammutamine kui ka kaabli ümber paigutamine olid seotud mitte Kuusalu Soojuse põhitegevuse, vaid nimetatud kinnistule toetatud elamise maja ehitusega.

Kuna tööd teostati vallavalitsuse ülesandel, on igati asjakohane, et vald endale kuuluvale ettevõttele tehtud kulud hüvitab.

- 3.4. Akti p.3.2 „*Kuusalu valla 2019.aasta eelarves pole selle töö tagantjärele finantseerimiseks vahendeid eraldatud*“ (taas koguni kahel korral). Nimetatud väide on vale, sest tegemist ei ole investeeringutega, mis peavad olema eelarves kirjendatud, vaid tavapäraste heakorraga seotud kulutustega, mida vallaeelarves kajastatagi. Ühegi õigusaktiga ei ole reguleeritud tähtaeg, millal teenuse osutaja teenuse saajale arve esitama peab.

Mõlemad tööd on vallavalitsuse ametniku nõudel teostatud ning vallal tööde tellijana lasub nende eest maksmise kohustus.

Tellitud ja valla kinnisvaraarenduse seisukohast vajalike tööde tasumata jätmisele kutsumist revisjonikomisjoni poolt võib käsitleda katsena kahjustada osaühingut osaühingu tegevuse mõjutamise kaudu, koos sellega kaasneva vastutusega (Äriseadustik §167¹)

4. Allakirjutanu ei saa nõustuda akti punktis „4. Muud tähelepanekud“ esitatud seisukohtadega:

- 4.1. Akti p.4.1. „*Kuna vallavalitsus pole jätkuvalt suutnud kasutusele võtta kaasaegset sõidukite GPS jälgimise ja aruandluse süsteemi, siis pole revisjonikomisjonil võimalik kontrollida esitatud sõidulehtedel kirjeldatud andmeid ja läbisõite ning nende õigsust ja otstarbekust.*“

Allakirjutanul tekib õigustatud küsimus - milline õigusakt nõuab GPS jälgimise süsteemi sisse seadmist, kui peetakse korrektset sõidupäevikut? Kuidas aitab GPS jälgimise süsteemi sisse seadmine paremini hinnata sõitude otstarbekust.

Antud kujul taoline akti kirjutatud asjatundmatu väide on arvamusklik ja seetõttu kohatu.

- 4.2. Akti p.4.1: hinnanguline väide „*kolme kuu läbisõiduks on kokku märgitud 8102 km*“

Oletan, et revideerjal oli seda hinnangut andes olemas ettekujutus Kuusalu valla suuruselt. Ainuüksi valla ühest idapoolseimast külast – Kodasoo ühte läänepoolseimasse – Vihasoosse on kõige otsemat teed – riigimaanteed – mööda ca 50 km. Edasi-tagasi 100. Paraku vallateed ei lähe Kodasoo Vihasoosse mööda riigimaanteed, vaid palju-palju pikemat teed mööda. Kui soovime valla elanikele tagada vallateede parima kvaliteedi, peab ametnikul olema teede seisundi kohta objektiivne ülevaade, mida on võimalik saada ainult regulaarset paikvaatlust läbi viies.

Hinnang, nagu sõidaks valla majandusspetsialist liiga palju ametiautoga ringi on tendentslik ja seetõttu aktis kohatu.

- 4.3. Akti p.4.1 „*Maanteeameti registri andmetel on antud sõiduki keskmiseks kütuse tarbimiseks märgitud 4,3 l/100 km kohta. Kütusekulu aruandest selgub aga, et näiteks jaanuaris 2019 on majandusteenistuse kütusekuluks 407,75 eurot ja veebruaris 2019 on kütusekuluks 472,32 eurot. Arvesse võttes antud perioodil kehtinud orienteeruvaid kütusehindasid tuleks eelnimetatud sõiduki keskmiseks kütusetarbimiseks aga ca 13 liitrit/100km kohta, mis on ca kolm korda rohkem kui registris nimetatud.*“

Maanteeameti registris esitatud kütusekulu on arvestuslik ega võta absoluutselt arvesse ei teolusid (tuletan meelde, et jaanuar ja veebruar olid üsna raskete teeludega kuud), ega ühe kiirendamisega läbitavaid vahemaid (lühikeste vahemaade puhul on kütusekulu oluliselt suurem) ning muid asjaolusid (näiteks kasvõi seda, kas auto vedas järeelhaagist, millised olid tuuleolud jne).

Akti koostaja hinnang liiga auto liiga suure kütusekulu kohta on arvamusklik ja seetõttu revisjoniaktis kohatu.

5. Allakirjutanu ei nõustu akti punktis „5. Revisjonikomisjoni ettepanek“ esitatud ettepanekutega:

- 5.1. Akti p. „5.1. Vallavalitsusel kaaluda mitte kasutuses olevate pangakontode sulgemist.“

Kuna erinevate europrojektide korral on sageli finantseerija üheks nõudeks eraldiseisva pangakonto olemasolu projektiga seotud tehingute teostamiseks. Seega on tulevikutehinguid silmas pidades mõistlik hoida kontosid „külmutatuna“ kui hakata igakordselt uusi projektikontosid avama

- 5.2. Akti p. 5.2 „• viia sisse GPS jälgimise ja aruandlussüsteemi;
- kehtestada täpsustatud nõuded sõidulehtedel oleva sõidu eesmärgi kirjelduse kohta;
 - välja töötada sisekontrolli protsess sõidukite kasutamise ja kütusekulu otstarbekuse kontrollimiseks.“

GPS-i jälgimissüsteemi nõudmine on vallale lisakulu, sellest tõusta võiv kasu on küsitav.

Sõidulehtedele kantav sõidu eesmärk ei tohi olla liialt bürokraatlik ja sõidulehe täitmine võtta ametniku tööajast ebamõistlikult palju aega – nii viisi võimaldame ametnikel tegeleda sellega, milleks nende ametikohad on ellu kutsutud, mitte vallaeelarve seisukohalt suhteliselt väikeste kulutuste põhjendamisega. Allakirjutanule jääb arusaamatuks kolmanda punktiga vallavalitsusele antav ülesanne. Komisjon peab vallavalitsusele ülesannet andes püstitama konkreetse ülesande, mitte andma ebamääraseid soovitusi

5.3. Akti p.5.4 „Vallavalitsusel algatada tagasinõude protsess OÜ-le Kuusalu Soojus 22.02.2019 alusetult makstud 8734,80 euro ja 7980 euro kohta.“ ja

Akti p. 5.5. „Vallavalitsusel välja selgitada OÜ-le Kuusalu Soojus alusetu väljamaksmisega seotud ametnikud ning algatada nende suhtes distsiplinaar menetlus teadliku tegevuse tulemusena vallale tekitatud võimaliku kahju sissenõudmiseks kehtestatud regulatsioonide, sh avaliku sektori finantsarvestuse- ja aruandluse juhendi ja Kuusalu vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskiri rikkumise tulemusena.“

Tagasinõude protsessi algatamiseks puudub õiguslik alus – teenused on vallaametniku poolt tellitud ja töö on tehtud.

Akti p.5.5 on sisult absurdne, sest aktis eespool viidatakse mitte umbmäärasetele ametnikele vaid konkreetsele ametnikule abivallavanem Tõnu Ammussaarele – mida vallavalitsus veel välja selgitama peab? Punkti praegune sõnastus „teadliku tegevuse tulemusena“ on hinnanguline ja tendentslik ning seetõttu revisjoniakti sobimatu. Taolist kõnepruuki võib akti anonüümne koostaja kasutada Facebooki grupis „Arenev Kuusalu Vald“, mitte ametlikus dokumendis, milleks üks revisjoniakt kahtlemata olema peab.

(allkirjastatud digitaalselt)

Enn Kirsman
Revisjonikomisjoni liige

Kuusalus, digiallkirja kuupäeval